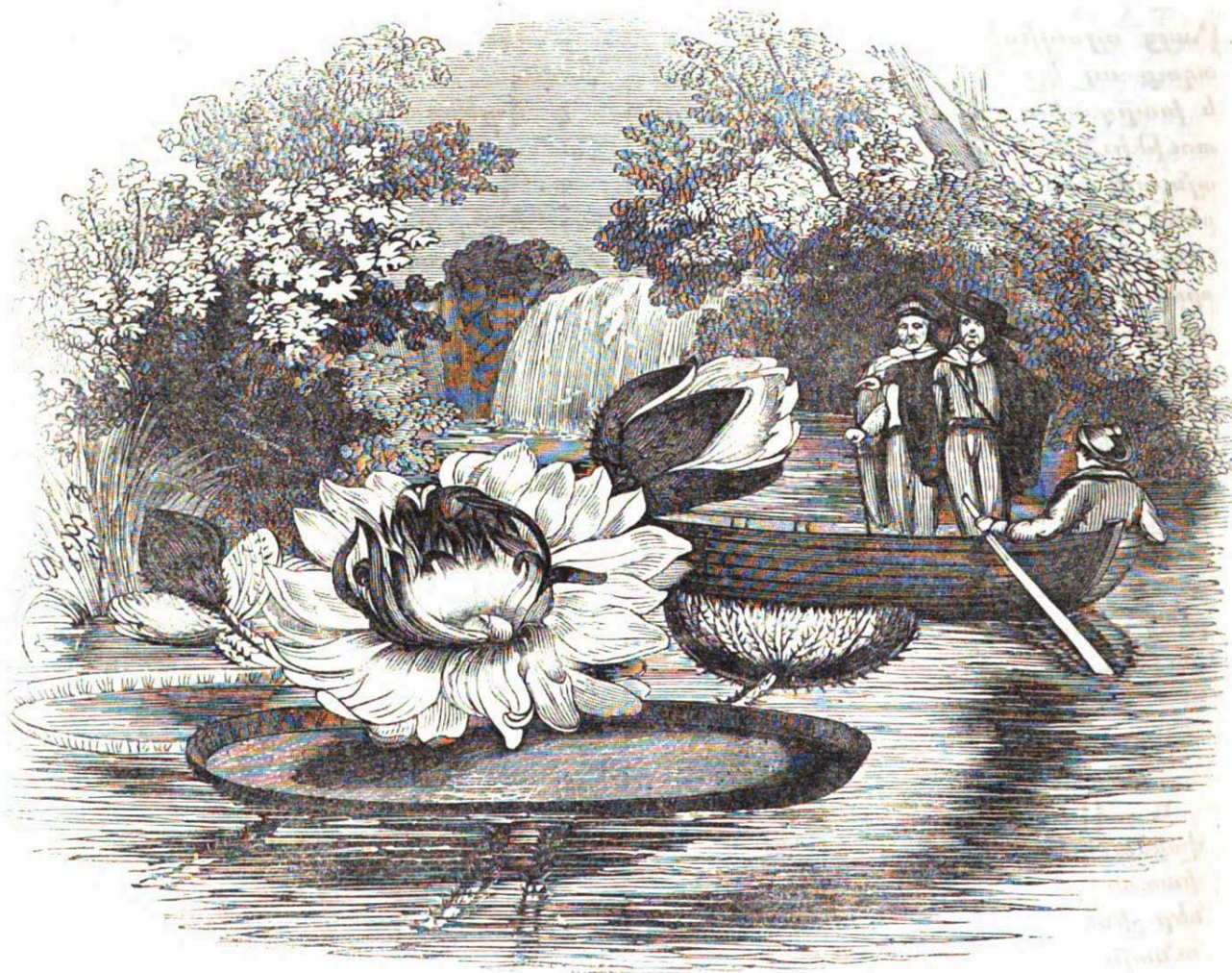

լու մի միայն յարմար միջոց կ'ըլլայ :
Պատիժ տալու ատեն պիտի նայուի
որ անանկ պատիժ չտրուի՝ որ տղուն
աղէկ բնաւորութիւններուն փնաս մը
բերէ . և պատիժը յանցանքին հա-
մեմատ պիտի ըլլայ : յանր պա-
տիժ քիչ անգամ տալու է , ան ալ
միայն այնպիսի յանցանքներու՝ որ

չարամտութիւն և գէշ սրտէ առաջ
կուգան : Իսկ տղայական և կամ յան-
կարծական յանցանքներուն պէտք է
ներել : Ըմենահարկաւոր բաներէն
մէկն ալ տղան համոզելն է՝ թէ ինքը
յանցաւոր է , և ան պատժոյն արժա-
նի է . չէնէ պատիժը ոչ միայն անո-
գուտ , հապաճաւ փնասակար կ'ըլլայ :

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վիկտորիա թագուհի ըստած նոր շտապը :

ԸՄԵՐԻԿԱՅԻ անտառներուն և գե-
տերուն մէջ շատ զարմանալի բոյսեր
կան , որոնց վրայ դեռ բնապատում
ներն ալ քիչ տեղեկութիւն ունին :
Ի՞նչ բոյսերուն մէջ անուանիներէն

մէկն է նոր ջրային շուշանը որ 1837^{ին}
Շոմպուրք անունով մէկը գտաւ
Պերպիլէ գետին մէջ , որ հիւսիսային
Ըմերիկայի Կոլյանա գաւառին մէջ
կ'իյնայ . և Լիզզիոյ թագուհւոյն

հաւանութեամբը ծաղկին անունը
 Սիւրբ Բագրատի դրամ : Շումպուրը
 այսպէս կը պատմէ դիպուածը . « Եւ
 տարի (1837-ին) յունուարի առջի օրը
 Պերպիչէ գետին մէջ ճամբորդութի
 ընելու ատեն , այնպիսի տեղ մը հա-
 սանք , կ'ըսէ , ուր որ գետին ջուրը
 մէկտեղ ժողովելով՝ հանդարտ լիճ՝ մը
 կը ձևանար . ան լիճն հարաւային կող-
 մը հեռուանց մէկ բան մը տեսանք .
 հետաքրքրութիւննիս շարժեցաւ որ
 երթանք տեսնենք թէ ինչ բան է :
 Ելաւ վարները սկսան թիերը ուժով
 քաշել . վերջապէս հասանք , տեսնենք
 որ մեծ ու սքանչելի բոյս մըն է : Տաշ-
 տի ձևով ահագին տերեւ մը , որ հինգ
 վեց ոտնաչափ տրամագիծ ունէր՝ ջու-
 րին երեսը տարածուած , եզերքին
 վրայի կողմը բաց կանաչ , իսկ տակի
 կողմը ու վարի եզերքը սաստիկ կար-
 միր : Տերեւին վրայ ծաղիկն ալ անոր
 համեմատ՝ մեծ ու հիանալի բան .
 թերթերուն գոյնը ճերմակ , վարդա-
 գոյն ու մեխակի նման կարմիր : Վանի
 որ առաջ գնացինք , տեսանք որ բոլոր
 լիճներէսը ասծաղկներով սծածկուած
 էր : Եւ ծաղկին կոթը մէկ բթաչափ
 հաստութի ունի , վրան սուր ու առա-
 ձգական փուշերով . բաժակին տրամա-
 գիծը գրեթէ թիզ մըն է , իսկ վարի
 գին իրեք բթաչափ . աս բաժակին
 վրայ է ծաղիկը : Երբ որ կը բացուի՝
 հարիւրաւոր թերթերովը բոլոր բա-
 ժակը կը ծածկէ : Եւր բացուած ժա-
 մանակը բոլոր թերթերը ճերմակ են ,
 և միայն մէջտեղը մեխակի գունով
 կարմիր բիծ մը ունի , բայց ետքը կա-
 մաց կամաց բոլոր թերթերն ալ նոյն
 կարմիր գոյնը կ'առնուն : Հոտն ալ
 խիստ անոյշ է , և կ'երևնայ թէ ջրի
 շուշաններուն մէջ միայն ասիկայ հո-
 տաւէտ է : Եւ ծաղկին թշնամի տե-
 սակ մը որդ կայ որ մէջտեղի ծուծը
 ուտելով բոլոր ծաղիկը կը փճացնէ .
 մէկ ծաղկին վրայ քսան հատի չափ
 տեսանք աս որդէն » :

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Հայերէնագէտ Լաւրոպացի :

ԽՆՁՈՒԱՆ աս դարուս սկիզբները
 Լաւրոպացուց մէջէն խիստ քիչ մարդ-
 եղած էր որ մեր լեզուն սորվելու ետեւէ
 ըլլային , կամ ինչպէս որ պէտք է՝ լաւ
 սորվէին . անոնք ալ ընդհանրապէս
 կամ պարզ լեզուագիտութեան ա-
 խորժակէն յորդորուած՝ աս արեւե-
 լեան լեզուին ալ վեր 'ի վերոյ տեղե-
 կութիւն մը ունենալ ուզէր են , և
 կամ այլեւայլ դիտաւորութեամբ մեր
 ազգին մէջ մտնել , ու պատմական՝ աչ-
 խարհագրական և եկեղեցական տե-
 ղեկութիւններ առնել մտածէր են :
 Եւսպիսիները ոչ իրենք կրցեր են
 մեր ազգին վրայ ստոյգ տեղեկութի-
 ներ ունենալ , և ոչ ուրիշներուն ըս-
 տոյգ կերպով հասկըցնել : Իսկ աս
 դարուս սկիզբէն քիչ մը առաջ , և մա-
 նաւանդ երեսուն տարիէ 'ի վեր ,
 սկսեր են Լաւրոպացիք հետզհետէ
 մեծ համարում առնել մեր լեզուին
 վրայ , ու մեծ ջանքով ետեւէ կ'ըլլան
 որ սորվին , և ուրիշներուն ալ սորվե-
 ցնեն : Հասկըցեր են թէ արեւելեան
 ազգաց մէջ կայ այնպիսի ազգ մըն
 ալ՝ որ առանց քիչւորութեաննայե-
 լու՝ արժանի է մեծ մտադրութեան .
 վասն զի ատենով ոչ միայն իրեն սեպ-
 հական երկիր ու տէրութիւն ունե-
 ցեր է , հապանաւ ծաղկած տէրու-
 թիւն , ծաղկած գրականութիւն ,
 բարեկարգ պատմութիւն , ու հաս-
 տատուն առաքինութիւն : Եւ աս
 կատարելութիւնները աւելի լաւ կը
 հասկընան՝ երբ որ կը բազմաթիւն ու-
 ըրիշ մեզի դրացի եղած ազգերուն նոյն
 պիսի յատկութեանցը հետ : Եւստի
 ոչ միայն մասնաւոր գիտուններ , այլ
 նաւ մեծամեծ տէրութիւնները ի-
 րարմէ օրինակ առնելով , թագաւո-
 րական ծախքով վարժապետներ դը-
 րած են հայերէնի համար՝ երեւելի
 քաղաքներու մէջ , ինչպէս Վարդի ,